GAZETA LWOWSKA.

W Piątek — Nro. 116. — 8. Października 1824.

Wiadomości kraiowe.

Okólnik
C. K. Rządu kraiowego.

Że owe także dokumenta, które pierwotnie od stępla są uwolnione, i takowego wtenczas dopiero potrzebnią, kiedy z nich użytek robić przychodzi, dołączonym stęplem opatrzone bydź mogą.

Wysoka nadworna Kamera Dekretem z d. 29. z. m. do liczb. 28977/2183 dodatkowo do postanowień swoich z d. 23. Kwietnia i 15. Listopada r. z. do liczb. 15811 i 39831 wydanych a Okólnikami z d. 17. Maia i 13. Grudnia r. z. do liczb. 26347 i 68041 ogłoszonych, przypomina: że i te dokumenta, które w Obwodzie prowincyy podlegaiących opłacie stępla, wydane zostały, wszelako początkowo od stępla są wolne, i dopiero wtenczas kiedy z nich w urzędzie lub Sądzie iakim użytek robić przychodzi, stępla potrzebnią, z zachowaniem ostrożności i warunków Okólnikiem z d. 17. Maia r. z. do liczby 26347 względem opatrzenia dokumentu arkuszem stęplowym przepisanych, tak przez monarchiczne Urzędy taxalne, iak i Zwierzchności sądowe prywatne i Magistraty, za opłatą poiedyńczey należytości stęplowey, klassycznym arkuszem stęplowym opatrzone być mogą i że tém samém względnie takich dokumentów, kara mieysca mieć nie może.

Co niniejszym dla ścisłego zachowania, do wiadomości podaie się.

We Lwowie d. 26. Sierpnia 1824.

(*Podpisy.*)

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

W gazetach Angielskich czytamy dwie różne od siebie odezwy Wice-Króla Peru Laserny. Podług iedney datowaney w Cusco z d. 21. Marca, systemat konstytucyyny w Peru iest zniesionym. Podług drugiey z d. 21. Maia datowaney w Oruro miał Laserna złożyć swóy urząd. Ta druga odezwa miana iest za wątpliwą.

Urzędowne uwiadomienie Rządu Mexykańskiego potwierdza wiadomość o szczęśliwem zaspokoieniu rozruchów w Guadalaxara przez Jenerała Bravo, który pobiwszy buntowników (resztę stronnictwa Yturbidego) pod Garcia, tegoż ze swymi pierwszymi stronnikami wziął w niewolę i potém przy radosnych okrzykach mieszkańców wszedł do Guadalaxary.

Gazety Jamaickie donoszą, że nietylko Chasseriau Poseł Francuzki wysłany do Kolumbii, po dwókrótnem daremnem żądaniu paszportów do stolicy Kolumbii, udał się na powrót do Martyniki, lecz także i Posłowi Francuzkiemu przeznaczonemu do Mexyku P. Samuel dla braku dostatecznie zawierzytelniaiących listów, odmówiono paszportu.

Hiszpania.

Gazeta codzienna donosi z Madrytu z d. 2. Września: »Nowy Intendent Policyi Don Rufino Gonzales, dał dowód swéy zręczności w Wydziale policyynym, będąc ieszcze współczłonkiem Rady Królewskiey w Nawarze, gdy kierował śledztwem przeciwko spiskowi Renovalesa i Miny. Roialiści cieszą się z [illegible] Ministrowi sprawiedliwości Calomarde [illegible] dziey zaś nieochętnymi są rewolucyioniści, którzy iego lękaią się surowości. — Między wielu wieściami, rozchodzi się także, że Xiąże del Infantado ma być znowu Prezydentem wysokiey Rady Kastyliyskiey a dotychczasowy Prezydent Villela Radcą Stanu. P. Salazar pozostać ma Ministrem marynarki, zaś P. Marco del Pont zastąpić ma Ministra Skarbu Ballesterosa. — Infułat, Przeor Zakonu S. Marka de Leon, darował Skarbowi publicznemu część swych zaległych dochodów w ilości 216359 realów. Król kazał tę czynność patryiotyczną przez gazetę do publiczney podać wiadomości. Wyrok Król. złożony z 32 §., rozporządza, aby wszystkie w Państwie z Król. hoyności pochodzące machiny, modele i instrumenta, złożone zostały w iednym gmachu w Madrycie, pod nazwiskiem Król. Konserwatoryium sztuk. Pan J. L. Pegnalaer mianowany iest Dyrektorem tego instytutu, lecz nie będzie pobierał płacy.«

Gazety Angielskie zawieraią bulletyn Jenerała Valdez z d. 4. Sierpnia, w którym

)(

donosi o wzięciu Taryfy; bulletyn ten poczyna się temi słowy: Wolność, niepodległość woyna Francuzom i tyranom; pokoy i zgoda między wszystkiemi Hiszpanami! a ma napis: »Naczelny wódz pierwszego korpusu woyska: Valdez. Daléy umieszczona odezwa tego samego Valdeza datowana z Taryfy d. 7. Sierpnia; w teyże przedstawia Hiszpanom, że wszystkie ich ofiary do tego tylko posłużyły, aby Naród poddać pod iarzmo Francuzów, którzy się z nimi źle obchodzili i nimi pogardzali, i woyska Hiszpańskie z załóg wypędzili. Po wystawieniu Rządu, utworzonego pod obcym wpływem, wzywa Hiszpanów do utworzenia prawdziwie Hiszpańskiego Rządu, któryby Narodowi dawną sławę i niepodległość powrócił, wszystkie stronnictwa połączył i żadnéy zasługi nie pominął. Wszyscy Hiszpanie, którzy pod takiemiż walczyli chorągwiami, powinni namiętności swoie złożyć Oyczyznie w ofierze, i na nowo połączyć się, aby Króla i oyczyznę uwolnić od obcych, rządzących nimi w skutek cywilnéy niezgody. Pod iego chorągwiami nie znane są stronnictwa, tylko bracia; nie ma łaski tylko zasługa, i tylko ieden odgłos: Woyna Francuzom! Pokóy i zgoda między wszystkiemi Hiszpanami! i t. d. — Kuryier Angielski korzysta z téy sposobności, aby postępowaniu Francuzów w Hiszpanii dał pochwałę. System ich, mówi ón, ma za cel, uspokoić r[illegible] [illegible] ob-dnych mniemania [illegible], i staraią się tylko wywieść go z błędu;... ułożony przeciwko nim plan, zdaie się, iż pochodził ze wstrętu Hiszpanów ku wszystkim obcym, iakiegobądź Narodu; z tego korzystaiąc przesądu chcą roialistów i liberalistów poburzyć, ale nie sądzimy, aby się to powiodło.« — Gazeta poranna wnioskiwać chce z nayświeższych wypadków w Hiszpanii, że lud zawsze iest liberalny, ponieważ i przemycaiący towary połączyli się z powstańcami; atoli Dziennik rozpraw uważa, że podobni ludzie przeciwko każdemu Rządowi tworzą rewolucyią, ponieważ każdy musi ich przewinienia karać; zatém pod rządem liberalnym będą roialistami, a pod roialistycznym liberalistami.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Na pierwszą w Londynie wiadomość o niebezpiecznym stanie zdrowia Króla Ludwika XVIII., Kuryier Angielski z dnia 13. z. m.*) wyraził się w sposobie następuiącym: »Dowiaduiemy się, że zdrowie Króla Jegomości Francuzkiego iest w niebezpieczeństwie. Kiedy ostatnia tego Xięcia wybiie godzina, wtedy poniosą za nim do grobu żal wszyscy, którzy oddawali sprawiedliwość iego we względzie politycznym na skutki bacznemu i poiednawczemu postępowaniu, iakie ón wśród naytrudnieyszych okoliczności umiał zachowywać, a którzy iego osobisty charakter szanowali. Wszystko nam ręczy, że zmiana Rządu we Francyi, ani w Gabinecie, ani w polityce tego Mocarstwa nie zrządzi odmiany. Teraźnieysi Ministrowie zdaią się miéć zaufanie Następcy Tronu, który w wysokim stopniu posiada miłość Narodu i woyska. Pocieszaiącą iest ta uwaga, iż pomimo tak krótkiego czasu, upłynionego od panowania rewolucyi i po niéy następionéy tyranii, Francyia ma powody, spodziewać się, iż gdy berło przechodzi z rąk Ludwika XVIII. do rąk iego dostoynego Brata, pokoy i porządek, iakich doświadcza, ani na chwilę nie będą przerwane. To szczęśliwe położenie potrzeba poczęści przypisać mądremu, umiarkowanemu i poiednawczemu panowaniu Ludwika XVIII.«

Gazeta Angielska: *British Press* wyraża się w téy mierze: »Król Francuzki mówi o zbliżaiącéy się swoiéy śmierci bez trwogi. Ta wewnętrzna spokoyność [illegible] czyste sumienie. [illegible] wierzemy w istocie, że Monarcha ten ma przymioty i cnoty, które nie zawsze są udziałem wielkich ludzi na ziemi. Często pociągano do odpowiedzialności Królów za błędy ich Ministrów, a Ludwik XVIII. nieraz tego doświadczał. Atoli czas i prawda czy prędzéy, czy późniéy odda pamiątce tego Monarchy zupełną sprawiedliwość.«

Wyspy Jońskie.

Z Korfu d. 6. Września.

Pod dniem dzisieyszym wyszło tu następuiące uwiadomienie:

Ze strony Jenerała Porucznika Sir Fryderyka Adam, Lorda Wyższego Kommissarza Króla Jego Mci W. Brytanii na wyspach Jońskich i t. d.

Z powodu, że Rząd tymczasowy Grecyi wydał odezwę i takową przesłał Konzulowi Króla Jego Mci w Konstantynopolu i innym Konzulom i Wice-Konzulom Mocarstw Europeyskich na Archipelagu, która opiewa:

»Ponieważ rozmaici właściciele okrętów Europeyskich, naymowali swe statki Rządowi Tureckiemu dla przewiezienia woyska, zapasów woiennych i żywności przeciwko zleceniu swoich Konzulów, przekraczaiąc wyrzeczone przez ich właściwych Władców zasady neu-

*) Kuryier z d. 14. z. m., który wczoray odebraliśmy, donosi wiadomość o śmierci Ludwika XVIII. Przyp. Dostrz. Austr.

tralności w teraźnieyszey walce, w którą iest wplątana Grecyia; zatém na wszystkie takie okręty, wraz z ich osadą, nie iako iuż Monarstwa neutralnego, ale nieprzyiacielskiego uważane, maią odtąd okręty floty Greckiéy, lub iakieykolwiek zbroyney Greckiéy siły, która się z niemi spotka, uderzać, takowe palić, lub wraz z ich osadami topić.«

»A Król Jego Mość w celu utrzymania praw owéy neutralności, którą Król Jego Mość podczas teraźnieyszey woyny ściśle i zarówno zachowywał, i dla obrony handlu iak i życia swoich poddanych i pod Jego wyłączną opieką zostaiącego ludu Jońskiego, rozkazał Lordowi Wyższemu Kommissarzowi wezwać pomieniony tymczasowy Rząd do bezpośredniego odwołania odezwy, sprzeciwiaiącey się prawom Narodu, wszystkim zasadom ludzkości i związkom między cywilizowanemi kraiami.«

»I Lord Wyższy Kommissarz stosownie do tego, żądał w imieniu Króla Jego Mości odwołania wspomnionéy odezwy, a Rząd tymczasowy wzbraniał się odpowiedzieć temu żądaniu — o czém tym naczelny Wódz siły morskiéy Króla Jego Mości należycie został zawiadomiony.

Zatém ninieyszém ogłasza się, że wspomniony Wódz naczelny, stosownie do instrukcyi otrzymanéy od Lordów Kommissarzów admiralicyi, każe zatrzymywać i zabierać wszystkie zbroyne, lub zbroynych ludzi maiące statki, uzbroione za upoważnieniem lub pod powagą tymczasowego Rządu Greckiego, lub takowego powagę uznaiące; i że ta instrukcyia tak długo będzie w swoiéy mocy, dopóki wyżrzeczona odezwa nie będzie przez Rząd tymczasowy zupełnie i autentycznie odwołaną, i póki o takowém odwołaniu Lord Wyższy Kommissarz nie zawiadomi naczelnego Wodza siły morskiéy Króla Jego Mości.

Ninieysze uwiadomienie ma być w trzech ięzykach, w Angielskim, Greckim i Włoskim drukowane, ogłoszone, i dotyczącym się Władzom dla wykonania udzielone.«

W Pałacu, w Korfu d. 6. Września 1824.
Na rozkaz Lorda Wyższego Kommissarza
J. Rudsdell,
Sekretarz.

Aby w wyżey wymienionem uwiadomieniu przepisane środki przywieść do skutku, dwie Angielski fregaty stoiące tu w porcie, udały się bezzwłocznie ku Morei, do których w Zante przyłączyć się ma okręt Admiralski.

Francyia.

Oto iest wyimek z prywatnego listu z Paryża z d. 19. z. m.:

».....Ludwik XVIII. w ostatnich chwilach życia swego okazywał spokoyność i moc duszy tém bardziéy podziwienia godne, że ułomności, którym podlegał oddawna ciało iego dręczyły. Od kilkunasto lat nie mógł chodzić, a w ostatnich czasach odięto mu trzy palce u nóg; nogi i wszystkie części wyżey kolan były pełne ran i otworów, a w niektóre musiano codziennie kłaść po kilka uncyy chiny. Przy otworzeniu ciała, znaleziono blisko nerek, kilka kamieni, skościałość w żołądku, a inną w mozgu. Pomimo tak pomieszanych boleści i na chwilę nieutracił Monarcha niecierpliwości. W ostatniéy chwili długiéy walki ze śmiercią nieskarżył się i żadnego nie wydał narzekania. Gdy Król oddał ducha, zbliżył się Hrabia Damas, *premier gentilhome de la Chambre* Króla, do dostoynego brata Zmarłego, który wraz z resztą rodziny Królewskiéy stoiąc przy łożu, zalewał się z łzami, i pozdrowił go z uszanowaniem, iako nowego Władzcę temi słowy: »N. Panie! Król umarł! Niech żyie Król!« Inne urządzenia, iakie zaszły po śmierci Króla, wiadome z Gazet.«

Onegday o godzinie 10téy rano udało się ciało dyplomatyczne do St. Cloud, gdzie zaraz po śmierci Ludwika XVIII. Dwór wyiechał) dla złożenia hołdu Królowi i iego rodzinie. Nuncyiusz Papiezki miał mówę do Króla, na którą Monarcha z widoczném uczuciem odpowiedział.

W przyszłą Środę lub Czwartek przeniesione będą zwłoki do kościoła St. Denis i tam pozostaną, aż do uroczystego pogrzebu. Po przeniesieniu zwłok odprawi Karol X. wiazd do Paryżu i uda się do kościoła *Notre Dame*; po nabożeństwie odprawi Król na równinie Greville przegląd woyska rozłożonego w okolicach Paryża.

Radośne nadzieie, zakładane w panowaniu Karola X., połączone są z żałobą po śmierci Ludwika XVIII.. Paryż wystawia obraz głębokiego żalu i nayWiększéy spokoyności.«

Monitor z d. 19. z. m. zawiera wyrok Ministra Skarbu, podług którego giełda zamknięta od d. 12. z. m. ma być w d. 20. t. m. otworzoną, zaś w dniu uroczystego przeniesienia i pogrzebu zwłok Króla, znowu zamkniętą zostanie.

Niemcy.

Na Seymie tegorocznym Saskim odbytém w d. 1. Sierpnia, na którym zezwolono znowu na podatki na lat 6, przeznaczono znacz-

ne roczne dopłaty dla Uniwersytetu Lipskiego, oraz i dla szkół w Grimma i Meissen, iakoteż dla górnictwa i budowania dróg,

Gazeta Rządowa Wirtembergska z d. 18. Września zawiera rozporządzenie Królewskie dotyczące się tymczasowéy trwałości przepisów wydanych względem wolności druku.

Xięstwo Oranii, iadąc do Petersburga, przybyli do Frankfortu d. 12. Września pod imieniem Hrabstwa Flandryi. Bruxellę, gdzie dzieci Swe zostawili, opuścili w d. 8. t. m., i ziechali się w Koblenz z Królem Wirtembergskim, (który tam przybył w d. 9. t. m.), iakoteż z W. Xięciem Konstantym i iego Małżonką.

Prussy.

Król Jegomość Pruski wyiechał w d. 16. z. m. z Wrocławia do Berlina i w dniu swego odiazdu wydał do Rządu Wrocławskiego Gabinetowe rozporządzenie, którém zaleca, aby Rząd Obwodowi swego zarządu oświadczył zadowolenie Monarchy, z postępu oświaty téyże prowincyi, wszędzie widocznego porządku, a szczególnie, iż się dowiedział, że Stany, Cyrkuły i miasta przyłożyły się do upięknienia woyska obrony kraiowéy.

W d. 25. Lipca zaprowadzoną została w Trewirze nowa kapituła, przez Biskupa Hommera, iako zastępcy Delegata Apostolskiego, Xięcia Biskupa Warmińskiego.

Szwecyia i Norwegiia.

Z Sztokholmu piszą z d. 1780 z. m.: »Królestwo Ichmość udali się do Drotningholmu.«

Mówią, że Hrabia Sandels po powrócie JKrólewici Mości Następcy Tronu w Październ: obeymnie znowu Wielkorządctwo Norwegii.

Kilku tuteyszych kupców zakupiło nowy Amerykański okręt o 200 łasztach za 15000 piastrów, i takowy popłynie w tym miesiącu do Indyy wschodnich w ważnéy wyprawie handlowéy.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 14. Września. —

Imieniny Cesarza Jegomości Rossyyskiego naszego ukochanego Króla, obchodzono tu w d. 14. t. m. z uroczystością. Przed południem około 10téy godziny udały się Stany Królestwa do Xięcia Wielkorządcy, gdzie złożyły życzenia ku pomyślności Monarchy, poczém udały się do kościoła Śgo. Krzyża, gdzie Prymas i Arcybiskup odprawił nabożeństwo w przytomności Xięcia i Stanów Królestwa i zaintonował *Te Deum.* Wieczorem był świetny obiad u Xięcia Namiestnika; w teatrze Narodowym dano przedstawienie i oświecono miasto.

Tayny Radca i Senator Nowosilcow powrócił d. 12. Września z Petersburga.

Rossyia.[1]

Ukaz z d. 11. Sierpnia przepisuie, aby na granicach żadnemu obcemu, lub dobrowolnie z Rossyi wyszłemu Israelicie nie dawano paszportu wewnątrz kraiu. Tylko tacy Israelici, którzy dla spraw swoich opatrzeni paszportami przedsięwzięli podróż, lub obcy, którzy iakiś czas chcą się w Rossyi bawić, wyięci są z pod tego prawidła. Ci zaś Izraelici, którzy wprawdzie weszli do Rossyi, ale dotąd do żadnéy klassy mieszkańców nie zapisani, i przez korporacyie nie przyięci; maią być natychmiast do klassy wyrobników wciągnieni i podlegać będą podatkowi pogłównego.

Manifest Cesarza Jegomości wydany w d. 29. Sierpnia przypisuie, aby dla uzupełnienia siły i lądowéy i morskiéy nastąpił nabór z 5 od 500 dusz. Od trzech lat nie było potrzeby naboru co szczególniéy pomyślności osad woyskowych przepisać należy.

Radca Stanu Nowosilców za usługi czynione w Królestwie Polskiém, szczególniéy z powodu urządzeń usuwaiących nadużycia w Uniwersytecie Wileńskiém, otrzymał od Cesarza list wraz z ozdobą orderu Alexandra Newskiego z brylantami.

Nowa ustawa rozporządza, że w Konsystorzu Ewanielickim Inflant i Estonii, większość głosów będzie na przyszłość dostateczną dla dania dyspensy do zawarcia małżeńskich związków w pewnych zakazanych stopniach. — Dotąd w takich przypadkach potrzeba było zgody.

Przywoz iest w prawdzie zawsze znaczny, bo surowego cukru miało wniyść w ciągu tego lata 800,000 pudów, ale handel i sprzedaż zatamowane.

Wiadomości nadeszłe uprzednio o ukończonym iarmarku w Niżnym Nowogrodzie nie są także dla handlu pomyślne. Wartość sukien Pruskich przewiezionych w Marcu r. b. przez Kiachtę do Chin, wyynosiła na 183,552 1/2 rubli.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillera.